

Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 40
1260 København K

Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Danske Professionshøjskoler takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. Danske Professionshøjskoler bemærkninger til de enkelte bestemmelser fremgår nedenfor.

Bemærkninger til § 7

I henhold til § 7 skal institutionen foretage en individuel vurdering af en ansøgers kompetencer, hvis ansøgeren søger om optagelse på et andet grundlag end de fastsatte adgangskrav. Denne vurdering skal bygge på oplysninger om ansøgers samlede viden samt færdigheder og kompetencer.

Institutionerne kan anvende supplerende prøver i forhold til at vurdere ansøgerens færdigheder og kompetencer. I forbindelse med anvendelsen af supplerende prøver, for eksempel optagelsessamtaler på læreruddannelsen, ønsker Danske Professionshøjskoler at påpege, at det er problematisk, at institutionen kun må vurdere ansøgeren på baggrund af det samlede resultat af en sådan prøve. Det indebærer, at en ansøger kan ”dumpe” en del af prøven, men alligevel skal optages på baggrund af det samlede resultat.

Danske Professionshøjskoler mener, at der skal være mulighed for at afvise en ansøger, hvis delelementer af en supplerende prøve ikke består. Konkret foreslår vi, at det præciseres, at institutionen har mulighed for at afvise en ansøger, hvis ansøgeren har under 80 pct. af de mulige point i et enkelt delelement af en prøve. For så vidt angår læreruddannelsen og andre uddannelser inden for det pædagogiske område, bør det for eksempel være muligt at afvise studerende, der scorer meget lavt i forhold til elementer, der vedrører relationskompetence.

Bemærkninger til § 9

Af bestemmelsen fremgår det, at engelsk på B-niveau kan opnås gennem enkeltfag i engelsk på B-niveau, TOEFL/IELTS med en testscore på henholdsvis 83 for TOEFL og 6,5 for IELTS eller en anden tilsvarende test, som institutionen anerkender.

Fastsættelsen af minimumsscorer ved TOEFL/IELTS kan være uhensigtsmæssige. Det skyldes, at testenes scorer består af flere forskellige delkomponenters scorer, som kan give anledning til fortolkninger.

Derudover er de forståede scorer for henholdsvis TOEFL og IELTS for høje. Det skyldes, at professionshøjskolernes materiale fra de engelsksprogede tests, viser, at en IELTS-score på for eksempel 6,0 fuldt ud dokumenterer den studerendes evne til at fungere tilfredsstillende og kommunikativt hensigtsmæssigt i en studiesammenhæng. Derudover skal det fremhæves, at en IELTS testscore på 6,5 stiller udenlandske ansøgere dårligere end danske ansøgere, som vil kunne komme ind med engelsk B med karakteren 02. Hvis det forhøjede krav til testscorer på henholdsvis 83 for TOEFL og 6,5 for IELTS var gældende i 2017, skønner VIA University College at de afhængigt af uddannelse skulle have afvist mellem 13 og 33 pct. af de studerende, som blev optaget.

På baggrund af det ovenstående foreslår Danske Professionshøjskoler at minimumscoren fastsættes til svarende niveauet for engelsk B eller 80 for TOEFL og 6,0 for IELTS.

Noget nyt i § 9 er, at hjemlen til selv at fastsætte en særligt tilrettelagt prøve er fjernet. Det begrundes med, at bestemmelsen ikke har været anvendt i praksis.

Danske Professionshøjskoler mener ikke, at man bør fjerne bestemmelsen og heller ikke, at der er begrundelse for at konkludere, at muligheden for at udføre egne tests ikke benyttes. Det skyldes for det første, at nogle af vores institutioner udnytter den nuværende hjemmel hvert år. Et eksempel er VIA University College, der i 2016 gennemførte 645 tests. I 2017 er der til sammenligning pr. 30. oktober gennemført 650 tests. Der er dermed en støt stigning i anvendelsen. Derudover arbejder UC Nordjylland i øjeblikket med særligt tilrettelagte prøveformer.

For det andet oplever nogle institutioner en del ansøgere, hvis sprogkompetencer ikke svarer til den fremsendte dokumentation. De individuelle engelsktests har i disse tilfælde til formål at dokumentere, at en ansøger har de nødvendige mundtlige og skriftlige sprogfærdigheder.

Bemærkninger til § 26

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at institutioner skal give en studerende på ventelisten tilbud om en studieplads senest til en uge efter studiestart. Danske Professionshøjskoler vurderer på baggrund af erfaringer fra institutionerne, at tidsfristen er for kort, da pladserne i praksis udfyldes to til tre uger efter studiestart. Tiden giver institutionerne mulighed for at identificere de studerende, der ikke er mødt til studiestart og efterfølgende kontakte ansøgere på ventelisten og få accept af tilbud om studieplads. På nogle institutioner foretages der derudover en konkret faglig vurdering af, hvor langt i semesteret man er, og hvorvidt ansøgeren vil have mistet uforholdsmæssigt meget læring.

Såfremt fristen sættes til en uge efter studiestart, vil det gøre det meget vanskeligt for institutionerne at indhente oplysninger fra uddannelserne om studerende, som ikke er mødt op, og som har fortrudt deres accept af studieplads samt at få kontaktet ansøgere på ventelisten og få accept af tilbud om studieplads.

Hvis bestemmelsen indføres, foreslår Danske Professionshøjskoler, at tidskravet bliver sat mellem til to til fire uger. Hertil bemærkes, at nogle institutioner ønsker tidsfristen sat ved mindst fire uger.

Derudover ønsker Danske Professionshøjskoler at gøre opmærksomme på, at ventelistepladser i dag ikke tilbydes til specifikke studiestarter. Ansøgere har derfor oftest en frist i september og en frist i februar, og først herefter ændres ventelistepladsen til et tilsagn. Dette skyldes ønsket om at bevare mest mulig fleksibilitet i optagelsesprocessen, således at motiverede ansøgere kan få en studieplads hurtigst muligt.

Det er således Danske Professionshøjskoler opfattelse, at optagelsesprocessen, med den foreslåede § 26, stk. 2, vil betyde en tungere og mere besværlig administrativ proces, som i yderste konsekvens kan føre til tomme pladser på uddannelserne. Hvis ventelistepladserne således allerede i september ændres til tilsagn, og såfremt disse tilsagn ikke bortfalder hvis en ansøger takker nej til en ledig studieplads efter fristens udløb, vil dette kunne betyde tomme pladser til februar-studiestarten.

Bemærkninger til § 29

Det fremgår af § 29, at institutionerne senest den 28. juli skal give ansøgere, der kan optages tilbud om en studieplads. Denne dato blev ændret i 2017 blandt andet med henblik på at undgå, at ansøgerne skulle modtage besked i en weekend. Den 28. juli er i 2018 en lørdag, og Danske Professionshøjskoler finder det uhenigtsmæssigt, at give ansøgeren besked i en weekend, da muligheder for at yde vejledning til både optagende og afvise ansøgere ikke er optimale. Danske Professionshøjskoler foreslår derfor, at bestemmelsen formuleres således, at ansøgeren skal modtage besked den næstsidste hverdag i juli.

Bemærkninger til § 32 sammenholdt med § 24

Danske Professionshøjskoler vil gerne opfordre til en justering af § 32, stk. 1 og 2 om krav til faglige kriterier ved udvælgelse til optagelse på en selvstændig overbygningsuddannelse (professionsbacheloruddannelse).

Af bestemmelsens stk. 1 fremgår det, at såfremt uddannelsesinstitutionerne af kapacitetsmæssige årsager ikke kan optage alle ansøgere på en professionsbacheloruddannelse, der er tilrettelagt som en selvstændig overbygningsuddannelse, skal udvælgelsen ske efter faglige kriterier, som på forhånd er fastsat af de institutioner, der udbyder samme uddannelse.

Derudover fremgår det af bestemmelsens stk. 2, at institutioner, der udbyder samme uddannelse i studieordningens fællesdel, skal fastlægge hvilke faglige kriterier, der lægges vægt på ved udvælgelsen af ansøgere. Udbyderen skal dermed være enige om udvælgelseskriterierne.

For ansøgere som søger i kvote 2, fastsættes udvælgelseskriterier af institutionen selv, jf. § 24, stk. 2.

På baggrund af de to bestemmelser synes der at være en urimelig forskelsbehandling af overbygningsuddannelserne, som ikke har fagligt belæg. Danske Professionshøjskoler foreslår derfor, at reglen tilpasses, så de udbydende institutioner hver kan fastsætte udvælgelseskriterierne.

Bemærkninger til § 36 sammenholdt med § 19 og 38

Bestemmelsen vedrører studieskift og overflytning til anden institution. Danske Professionshøjskoler finder det positivt, at bestemmelsen er omskrevet, men vi er samtidig bekymret for at se, at reglerne for studieskift er skærpede. Efter vores opfattelse fratager det både den studerende og institutionerne fleksibilitet og vanskeliggør fastholdelse.

Derudover skelner bestemmelsen ikke længere mellem skift til ny uddannelse på den samme eller en anden uddannelsesinstitution og overflytning til samme uddannelse på en anden institution. Det betyder, at det ikke fremgår klart af bestemmelsen, hvorvidt vurderingen af, om der skal gives dispensation, skal foretages af den afgivende eller den modtagende institution.

Endvidere er det ikke klart om formuleringen i stk. 2, punkt 1 er en ændring i forhold til den gældende bekendtgørelse nr. 107. Her fremgår det, at mindst det første studieår af uddannelsen, sådan som den er tilrettelagt på den optagende institution, skal være bestået. Af udkast til ny bekendtgørelse er det formuleret, så det ikke er tydeligt, om det er første studieår på den ansøgte institution eller den optagende institution, der skal være bestået. Det vil i givet fald begrænse muligheden for overflytning på de institutioner, hvor uddannelsens første år er tilrettelagt forskelligt.

Dertil kommer, at hvorvidt en ansøger har bestået studieelementer, der svarer til første år af en uddannelse kræver en meritvurdering. Efter § 19, stk. 2 er en uddannelsesinstitution imidlertid alene forpligtet til at foretage meritvurdering af optagne ansøgere, hvorfor det kan blive en administrativ såvel som vejledningsmæssig udfordring at indplacere ansøgere, som tidligere har været indskrevet på samme eller lignende uddannelse. Det understreges endvidere af, at samme uddannelser på forskellige institutioner kan være tilrettelagt forskelligt, og at uddannelsernes struktur ændrer sig over tid.

Bemærkninger til § 38

Danske Professionshøjskoler bifalder, at bestemmelsens stk. 2, 3, 4 og 5 vedr. ansøgning om indskrivning efter udskrivning er gennemgribende ændret, idet der har været megen diskussion om, hvor mange prøveforsøg en genoptaget studerende skal tildeles.

Vi vil dog bemærke, at det er uklart, hvilke studievilkår, den nye § 38, stk. 5 hjemler, idet ordlyden (jf. ”herunder”) synes at indikere, at bestemmelsens forslag i 3. led ikke er udtømmende.

Ændring af maksimal studietid samt ændrede krav til beståelse af 1. årsprøven og evt. studiestartsprøve følger naturligt af, at en ansøger optages og indskrives på et bestemt trin på uddannelsen og ikke på et særligt tilrettelagt studieforløb.

Danske Professionshøjskoler skal på denne baggrund anmode Styrelsen om at uddybe rammerne for bestemmelsen.

Bemærkninger til § 47

Ændringerne til bekendtgørelsen er sat til ikrafttræden d. 1. januar 2018, og der omtales ikke i høringsbrevet en overgangsordning for studerende til optag i 2018 og 2019.

Danske Professionshøjskoler finder det meget uheldigt, at lave en så hurtig ikrafttræden. Optagelsesarbejdet pågår løbende og aftaler med udenlandske aktører er indgået for de næste år. Studerende, der opfylder de nuværende krav og gerne vil ansøge i 2018, er ligeledes i kontakt med institutionernes udenlandske agenter. Flere er allerede sprogtestet og lever op til de gældende krav.

Som den gældende bekendtgørelse anfører i § 9 stk. 3, skal fastsættelse og skærpelser af sprogkrav fra institutionerne varsles med mindst 2 år, før de får virkning. Det mener vi også bør tages til efterretning, når der er tale om ændringer fastlagt af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Danske Professionshøjskoler vil derfor gerne på det kraftigste opfordre til, at der som minimum indføres en 2-årig overgangsordning, således at institutioner, partnere og kommende studerende får mulighed for at indrette sig efter de nye krav.

Bemærkninger til Bilag 1 vedr. de specifikke adgangskrav

Udover de ovenstående bemærkninger, vil Danske Professionshøjskoler også gerne benytte lejligheden til at kommentere adgangsbekendtgørelsens Bilag 1 vedr. de specifikke adgangskrav.

I bilagets nuværende form stilles der adgangskrav – for eksempel i form af gymnasiale fag – som ikke længere udbydes. Danske Professionshøjskoler vil gerne stille spørgsmål om, hvor længe adgangskrav som disse kan være gældende, og hvorvidt uddannelsesinstitutionerne har pligt til at ajourføre ift. fag, som ikke længere udbydes, eller om det er noget, som Styrelsen for Forskning og Uddannelse automatisk ajourfører.

Et konkret eksempel er de specifikke adgangskrav til professionsbacheloruddannelsen i Kommunikation, hvor samfundsfag B eller samtidshistorie B fremgår som adgangskrav. Samtidshistorie B udbydes ikke længere, men der vil naturligvis fortsat være ansøgere, der har taget dette fag.

Med venlig hilsen

Direktør, Inge Friis Svendsen